

ਆਈ. ਸੀ. ਏ. ਆਰ. - ਕੇਂਦਰੀ ਕਪਾਹ ਖੋਜ ਸੰਸਥਾ, ਨਾਗਪੁਰ

ਨਰਮੇਂ - ਕਪਾਹ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਲਈ ਦੂਜੀ ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ ਸਲਾਹ (18 ਜੂਨ ਤੋਂ 24 ਜੂਨ, 2026 ਤੱਕ)

ਪੰਜਾਬ	ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪਿਆ ਮੀਂਹ (ਮਿਲੀ ਮੀਟਰਾਂ ਵਿੱਚ-ਆਈ. ਐੱਮ. ਡੀ.)						ਮੀਂਹ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ (ਮਿਲੀ ਮੀਟਰਾਂ ਵਿੱਚ-ਆਈ. ਐੱਮ. ਡੀ.)					
	ਜੂਨ						ਜੂਨ					
	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
								1	2.	2.2	2.	0.9
									6		6	
	0	0	0	0				0.7	2.	2.4	1.	1.6
									8		9	
								0.7	0.	2.8	4.	0.4
								9		2		
	0	0	0	24	0	0	0	1.2	2	2.4	2.	0.4
									2		2	
								0.6	4.	0.7	0.	0.2
								2			2	
	0	0	16	9.6	20.	0	0	0.9	2.	1.3	0.	0.6
					2			5			8	
ਮੀਂਹ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਅਤੇ ਰੰਗ ਕੋਡ	0.1 to 2.4 ਮਿ. ਮੀ.		2.5 to 15.5 ਮਿ. ਮੀ.		15.6 to 64.4 ਮਿ. ਮੀ.			64.5 to 115.5 ਮਿ. ਮੀ.		115.6 to 204.4 ਮਿ. ਮੀ.		
ਮੀਂਹ ਦੀ ਕਿਸਮ	ਬਹੁਤ ਹਲਕਾ ਮੀਂਹ		ਹਲਕਾ ਮੀਂਹ		ਮੱਧਮ ਦਰਜੇ ਦਾ ਮੀਂਹ			ਭਾਰਾ ਮੀਂਹ		ਬਹੁਤ ਭਾਰਾ ਮੀਂਹ		

ਫ਼ਸਲ ਦੀ ਹਾਲਤ :

ਬਠਿੰਡਾ ਵਿਖੇ ਫ਼ਸਲ 22 ਤੋਂ 42 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਬਨਸਪਤਿਕ ਵਾਧੇ ਤੇ ਹੈ। ਫ਼ਸਲ ਨੂੰ ਵਿਰਲਾ ਕਰਨ, ਗੁਡਾਈ ਅਤੇ ਨਦੀਨ ਕੱਟਣ ਦਾ ਕੰਮ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਕੁੱਝ ਖ਼ੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਸਿੰਚਾਈ ਅਤੇ ਨਾਈਟ੍ਰੋਜਨ ਵਾਲੀਆਂ ਖਾਦਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕਿਸ਼ਤ ਪਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਚਿੱਟੀ ਮੱਖੀ ਦੀ ਮਿਕਦਾਰ 0-4 ਪ੍ਰਤੀ ਤਿੰਨ ਪੱਤੇ; ਹਰਾ ਤੇਲਾ 0-2 ਪ੍ਰਤੀ ਤਿੰਨ ਪੱਤੇ; ਜੂ ਦੀ ਮਿਕਦਾਰ 0-5 ਪ੍ਰਤੀ ਤਿੰਨ ਪੱਤੇ ਦੇਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਖ਼ੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੇਥਾ, ਤਾਂਦਲਾ ਅਤੇ ਇੱਟਸਿਟ ਆਦਿ ਨਦੀਨ ਦੇਖੇ ਗਏ ਹਨ।

ਫ਼ਰੀਦਕੋਟ ਵਿਖੇ ਫ਼ਸਲ 30-40 ਦਿਨਾਂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਬਨਸਪਤਿਕ ਵਾਧੇ ਤੇ ਹੈ। ਨਰਮੇ ਵਿੱਚ ਟਰੈਕਟਰ ਨਾਲ ਅਤੇ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਗੋਡੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਬੀਜੀ ਗਈ ਫ਼ਸਲ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾ ਪਾਣੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੁੱਝ 'ਕ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਪਹਿਲੀ ਸਿੰਚਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਟਸਿਟ ਅਤੇ ਤਾਂਦਲਾ ਵਰਗੇ ਨਦੀਨ ਉੱਗੇ ਆਏ ਹਨ, ਪਰ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਕੀਤੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਕਾਬੂ ਕਰ ਲਏ ਹਨ। ਕੁੱਝ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਜੂ ਆਰਥਿਕ ਪੱਧਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਦੇਖੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸਲਾਹ :-

ਬਠਿੰਡਾ ਵਿਖੇ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਰਮੇ ਦੇ ਖ਼ੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਨਦੀਨਾਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਕਰਨ। ਜਿੱਥੇ ਫ਼ਸਲ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਉੱਥੇ ਫ਼ਸਲ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾ ਪਾਣੀ ਲਾਓ ਅਤੇ ਨਾਈਟ੍ਰੋਜਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ੀ ਖ਼ੁਰਾਕ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕਿਸ਼ਤ ਪਾਓ। ਨਦੀਨਾਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਫ਼ਸਲ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾ ਪਾਣੀ ਲਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਰ ਵੱਤਰ ਤੇ ਪਾਈਰੀਥਿਓਬੈਕ ਸੋਡੀਅਮ 6 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ + ਕੁਇਜ਼ਲੋਫੋਪ ਈਥਾਈਲ 4 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ @ 500 ਮਿਲੀਲੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਨੂੰ 150 ਲੀਟਰ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਘੋਲ ਕੇ ਛਿੜਕਾਅ ਕਰੋ। ਰਸ ਚੂਸਣ ਵਾਲੇ ਕੀੜਿਆਂ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰਨ ਲਈ ਖ਼ੇਤਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰੋ। ਅਗੋਤੀ ਬੀਜੀ ਅਤੇ ਫੁੱਲਾਂ ਤੇ ਆਈ ਫ਼ਸਲ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰੋ। ਜੇਕਰ ਨਰਮੇ ਦੇ ਖ਼ੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਚਿੱਟੀ ਮੱਖੀ ਦੇ ਬਾਲਗਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ 4-6 ਬਾਲਗ ਪ੍ਰਤੀ ਪੱਤਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਨਿੰਮ ਆਧਾਰਿਤ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਜ਼ਾਦਿਰਾਚਟਿਨ 300 ਪੀਪੀਐੱਮ @ 1 ਲੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਨੂੰ 200 ਲੀਟਰ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਘੋਲ ਕੇ ਛਿੜਕਾਅ ਕਰੋ। ਖ਼ੇਤ ਵਿੱਚ ਭੰਬੀਰੀ ਵਰਗੇ ਫੁੱਲਾਂ / ਫਿਰੋਮੋਨ ਟ੍ਰੈਪ (2 ਟ੍ਰੈਪ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ) ਨਾਲ ਗੁਲਾਬੀ ਸੁੰਡੀ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰੋ। ਫ਼ਸਲ ਵਿੱਚ ਪੈਰਾਵਿਲਟ ਦੀਆਂ ਮੁਢਲੀਆਂ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰੋ। ਇਸ ਦਿਆਂ ਮੁਢਲੀਆਂ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ ਦੇਖਦੇ ਸਾਰ ਹੀ, ਉਹਨਾਂ ਬੂਟਿਆਂ ਉੱਪਰ ਕੋਬਾਲਟ ਕਲੋਰਾਈਡ @1 ਗ੍ਰਾਮ ਪ੍ਰਤੀ 100 ਲਿਟਰ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਘੋਲ ਕੇ ਛਿੜਕਾਅ ਕਰੋ। ਤੰਬਾਕੂ ਸਟ੍ਰੀਕ ਵਿਸ਼ਾਣੂ ਦੇ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਂਗਰਸੀ ਘਾਹ / ਗਾਜਰ ਬੂਟੀ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰੋ।

ਫ਼ਰੀਦਕੋਟ ਵਿਖੇ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਖ਼ੇਤ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਜੂ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰਨ ਲਈ ਫ਼ਸਲ ਬਿਜਾਈ ਦੇ 4-6 ਹਫ਼ਤੇ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲਾ ਪਾਣੀ ਲਾਉਣ। ਪਹਿਲਾ ਪਾਣੀ ਲਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫ਼ਸਲ ਨੂੰ ਵਿਰਲਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਖ਼ਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਭਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਨਮੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁੱਲ 120 ਕਿਲੋ ਯੂਰੀਆ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਨੂੰ 2-3 ਬਰਾਬਰ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਕੇ ਪਾਓ। ਨਦੀਨਾਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਫ਼ਸਲ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾ ਪਾਣੀ ਲਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਰ ਵੱਤਰ ਤੇ ਪਾਈਰੀਥਿਓਬੈਕ ਸੋਡੀਅਮ 6 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ + ਕੁਇਜ਼ਲੋਫੋਪ ਈਥਾਈਲ 4 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ

@ 500 ਮਿਲੀਲੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਨੂੰ 150 ਲੀਟਰ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਘੋਲ ਕੇ ਛਿੜਕਾਅ ਕਰੋ। ਬਦਲ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਉੱਗ ਰਹੇ ਨਦੀਨਾਂ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰਨ ਲਈ ਟਰੈਕਟਰ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਟਿੱਲਰ / ਰੋਟਰੀ ਵੀਡਰ ਅਤੇ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਗੋਡੀਆਂ ਕਰੋ। ਖ਼ਾਦ ਦੀ ਚੰਗੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਨਾਈਟ੍ਰੋਜਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ੀ ਖੁਰਾਕ ਪਹਿਲੀ ਸਿੰਚਾਈ ਬਾਅਦ ਪਾਉਣ। ਸਿੰਚਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਈਟ੍ਰੋਜਨ ਖ਼ਾਦ (ਯੂਰੀਆ) ਦਾ ਛਿੱਟਾ ਮਾਰਨ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਖ਼ਾਦ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਡੂੰਘਾ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪਾਣੀ ਦੂਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਖ਼ੇਤ ਵਿੱਚ ਜੁੰ ਦਾ ਹਮਲਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਫ਼ਸਲ ਨੂੰ ਪਤਲਾ ਪਾਣੀ ਲਾਓ। ਜੇਕਰ ਹਮਲਾ ਵਧਦਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰੋਫੇਨੋਫੋਸ 50 ਈ. ਸੀ. @ 500 ਮਿਲੀਲੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਦਾ ਛਿੜਕਾਅ ਕਰੋ। ਗੁਲਾਬੀ ਸੁੰਡੀ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਲਈ ਗੋਸੀਪਲੋਰ ਵਾਲੇ ਫ਼ਿਰੋਮੋਨ ਟ੍ਰੈਪ / ਡੇਲਟਾ ਟ੍ਰੈਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ ਅਤੇ ਟ੍ਰੈਪ ਬੁਟਿਆਂ ਤੋਂ 15 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਉੱਪਰ ਲਗਾਓ। ਲਿਓਰ ਨੂੰ 15 ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਬਦਲੋ ਅਤੇ 5 ਟ੍ਰੈਪ ਪ੍ਰਤੀ ਹੈਕਟਰ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਵਰਤੋ। ਖ਼ੇਤਾਂ /ਨਹਿਰਾਂ ਆਦਿ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਅਤੇ ਖ਼ਾਲੀ/ਬੰਜਰ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਕੰਘੀਬੂਟੀ ਅਤੇ ਪੀਲੀਬੂਟੀ ਵਰਗੇ ਨਦੀਨਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਰੱਖੋ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਪੱਤਾ ਮਰੇੜ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਣੂ ਪਲਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।